

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ
КУЖЕЛЬ ОЛЕКСАНДРА ВОЛОДИМИРІВНА

01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 5,
ел. пошта: Kuzhel.Oleksandra@rada.gov.ua

№ 1/710

від " 10 " 11 2016 р.

Першому віце-прем'єр-міністру України
– Міністру економічного розвитку і
торгівлі України

Кубіву С. І.

01008, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2

Копія: Директору ДП «Науково-
дослідний та конструкторсько-
технологічний інститут трубної
промисловості ім. Я.Ю. Осади» ДП
«НДТІ»

Королю Р. М.

49000, м. Дніпропетровськ-5, вул.
Писаржевського, 1А

Шановний Степане Івановичу!

Звертаюсь до Вас у зв'язку із отриманням звернення директора ДП «Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут трубної промисловості ім. Я.Ю. Осади» Короля Р. М., щодо нагальної необхідності внесення змін до тендерної документації «Закупівля № 196459 «Комплект обладнання конденсаторів турбін К -1000-60/1500-2 для ВП ЗАЕС» у частині матеріалу для виготовлення теплообмінного обладнання «Труби безшовні з марки сталі 03X17H13M3», у зв'язку з неможливістю використання зварених труб в конструкціях теплообмінного обладнання для ВП ЗАЕС. При цьому, як вказано у зверненні, у підприємства наявна вся необхідна інформація, нормативна документація відносно виробників трубної заготовки і безшовних труб в Україні.

Враховуючи наведене, а також обставин та обґрунтування викладені заявником, прошу Вас сприяти у вирішенні питання внесення змін до вищенаведеної тендерної документації у відповідності до вимог законодавства.

Про прийняті Вами рішення прошу повідомити мете та заявника у строки передбачені законом.

Додатки: на 2 арк. у 1 прим.

З повагою та очікуванням Вашої державницької реакції,

Народний депутат України

М2 Мініекономрозвитку

№ 02/69738-16 від 18.11.2016 **Кужель О.В.**

вул. Писаржевського, 1-а
м. Дніпропетровськ-5, Україна - 49000
Тел.: +38 (056) 7134601, факс: 3724531
www.vniti.dp.ua E-mail: vniti2016@gmail.com

Pysarzhevsky str, 1-a
Dnipropetrovsk-5, Ukraine - 49000
Tel.: +38 (056) 7134601, fax: 3724531
www.vniti.dp.ua E-mail: vniti2016@gmail.com

25.10.2016 № А/969

Народному депутату України
Тимошенко Ю. В.

Щодо загрози національним інтересам України

Шановна Юліє Володимирівно,

Історія нашого інституту сягає 80 років і він є єдиним на пострадянському просторі спеціалізованим галузевим матеріалознавчим інститутом. В Україні він є єдиним розробником і носієм технології виробництва власного ядерного палива в частині корпусів ТВЕЛ, безшовних шестигранних контейнерів з бористих сталей для зберігання і транспортування ядерного палива тощо. ДП «НДТІ» – також єдиний в Україні розробник стандартів на труби, балони, методи випробування металопродукції.

Як спеціалізована матеріалознавча організація в напрямку виробництва металопродукції для АЕС, діюча на підставі відповідного Положення, під час моніторингу державних закупівель в системі Prozorro в закупівлі ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 530,488 млн грн конденсатора парової турбіни для ВП ЗАЕС виявила факт заміни безшовних труб на зварні.

ДП «НДТІ» за результатами роботи в комісії з розслідування недоліків в роботі ВП ХАЕС в липні поточного року письмово попередило **про недоцільність використання зварених труб в конструкціях теплообмінного обладнання АЕС** (додатки: Положення про спеціалізовану матеріалознавчу організацію від 24.10.1996р., лист ДП «НДТІ» №Д/867 від 20.09.2016р.)

Труби конденсатора - єдиний бар'єр між неочищеною водою з водосховища, що використовується для охолодження пари, та рідиною другого контуру, контактуючою через парогенератор з радіаційним теплоносієм першого контуру (додаток: схема роботи АЕС).

Наразі до теплообмінного обладнання АЕС мають застосовуватись вимоги щодо збільшення ресурсу його використання – з 30-річного до 50-річного. Але використання зварених труб в якості теплообмінних може привести до виходу з ладу конденсаторного обладнання у найближче 10-річчя. Це в свою чергу призведе до виходу з ладу обладнання другого і першого контуру за ефектом «доміно». Після екологічних катастроф на Чорнобильській АЕС та Фукусіма-1 весь світ йде шляхом підвищення стандартів безпеки та посилення вимог до матеріалів, що використовуються в атомній енергетиці. До того ж чинними Правилами та нормами в атомній енергетиці (ПНАЕ Г-7-008-89) не регламентоване використання зварених труб.

У ціні конденсатору обсяг вартості труб складає до 300 млн грн. Зварні нержавіючі труби в Україні не виробляються. Таким чином, ДП «НАЕК «Енергоатом» через виробника конденсатору ПАТ «Турбоатом» виводить кошти з внутрішнього ринку України до Італії, в якій останнє закуповує зварні труби за завищеною ціною, близькою до ціни безшовних труб. В Дніпропетровській та Запорізькій областях знаходяться містоутворюючі металургійні та трубні заводи, а саме ПАТ «Дніпроспецсталь», ПАТ «Сентравіс Продакшн Юкрейн», ТОВ ВО «Оскар», ПрАТ «Дніпропрес», які наразі мають виробничі завантаження на рівні 50%. Як результат дій ДП «НАЕК «Енергоатом» масмо, що українські металурги та трубники в умовах економічної кризи та зовнішньої агресії позбавляються робочих місць, бюджет не отримує податки, створюється соціальна напруга й закладаються передумови до нестабільності в областях, наближених до зони АТО.

Виходячи з вищенаведеного, просимо Вас негайно втрутитися в ситуацію з метою забезпечення безпечної роботи АЕС, збереження українських виробників сталей і труб спеціального призначення в цілому та робочих місць зокрема, попередження виведення коштів з української економіки.

З повагою,

Директор, к.т.н.

Виконавець: Володимир Бутенко (0989683821)

Р. М. Король

Державне підприємство
«Науково-дослідний
та конструкторсько-технологічний
інститут трубної промисловості
імені Я.Ю. Осади»
ДП «НДТІ»

State Enterprise
Ya. Ye. Osada
Scientific Research
Tube Institute
SE SRTI

вул. Писаржевського, 1-а
м. Дніпро-5, Україна - 49000
Тел.: +38 (056) 7134601, факс: 3724531
www.vnti.dp.ua E-mail: vnti2016@gmail.com

Pysarzhevsky str, 1-a
Dnipro-5, Ukraine - 49000
Tel.: +38 (056) 7134601, fax: 3724531
www.vnti.dp.ua E-mail: vnti2016@gmail.com

20.09.2016 р. Д/867

Міністру економічного розвитку і
торгівлі України
Першому віце-прем'єру міністру України
Кубіву С. І.

Президенту ДП «НАЕК «Енергоатом»
Недашковському Ю. О.

Голові тендерного комітету
ДП «НАЕК «Енергоатом»
Чеброву В. Д.

Генеральному інспектору –
директору з безпеки
ДП «НАЕК «Енергоатом»
Білею Д. В.

Першому заступнику Голови Комітету
з питань паливно-енергетичного
комплексу, ядерної політики та ядерної
безпеки
Домбровському О. Г.

Голові Державній інспекції ядерного
регулювання України
Божку С. Г.

Щодо загрози стабільній роботі атомної енергетики України

На торговельному майданчику SmartTender.biz системи державних закупівель Prozorro «Закупівля №196459 «Комплект обладнання конденсаторів турбін К-1000-60/1500-2 для ВП ЗАЕС» ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 530,488млн. грн. у додатку 3 до тендерної документації, а саме в Таблиці 2. Характеристики модернізованого конденсатора турбіни парової К-1000-60/1500-2 №3 ВП ЗАЕС у рядках 6 та 25 зазначено в якості матеріалу труби теплообмінні (зварені) з корозійностійкої сталі TP 316L по ASTM A249.

ДП «НДТІ» як уповноважена спеціалізована матеріалознавча організація за напрямком металопрокату для АЕС за результатами роботи в комісії з розслідування недоліків в роботі ВП ХАЕС заявляє про неможливість використання зварених труб в конструкціях теплообмінного обладнання АЕС.

У зв'язку з тим, що під час експлуатації через особливості водно-хімічного режиму закономірно буде відбуватися виникнення та накопичування на зовнішній поверхні теплообмінних труб залізовмісних шламових відкладень, в більшій мірі на найбільш енергонавантажених ділянках труб, в першу чергу, у зварних з'єднаннях та в

місцях, важкодоступних для промивок.

Досвід вивчення корозійних пошкоджень теплообмінних труб на ВП ХАЕС засвідчує про недопустимість використання зварених труб в якості теплообмінних.

Наразі до теплообмінного обладнання АЕС мають застосовуватись вимоги щодо збільшення ресурсу його використання – з 30-річного до 50-річного. Але використання зварених труб в якості теплообмінних може привести до виходу з ладу теплообмінного обладнання у найближче 10-річчя, тобто до непередбачуваних зупинок енергоблоків АЕС, а також, як наслідок, багатомільярдних збитків українській державі.

Виходячи з вищенаведеного, **потрібно внести зміни до тендерної документації** "Закупівля №196459 "Комплект обладнання конденсаторів турбін К-1000-60/1500-2 для ВП ЗАЕС" у частині матеріалу для виготовлення теплообмінного обладнання (конденсаторів) "Труби безшовні з марки сталі 03Х17Н13М3". Зазначаємо також, що в Україні є як мінімум два виробники трубної заготовки і три виробники безшовних труб, в наявності вся необхідна нормативна документація.

З повагою,

Директор, к.т.н.

Р. М. Король

УЗГОДЖЕНО:
Заступник голови
Держкоматому

А.П. Чернов

1996р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник міністра
промисловості

С.Г. Грищенко

"14" 10 1996р.

ПОЛОЖЕННЯ

про спеціалізовану галузеву матеріалознавчу організацію в напрямку виробництва металопрокату (труб, дроту, сортового і листового прокату, трубної заготовки), що використовується як напівфабрикат при виготовленні деталей та вузлів в конструкціях АЕС.

1. Загальні положення

1.1. Державний трубний інститут (ДТІ) - спеціалізована галузева матеріалознавча організація - є науково-технічним координаційним та консультативним органом при Міністерстві промисловості та Держкоматому по розробці нормативної документації та технології виробництва металопрокату: труб, дроту, сортового і листового прокату, трубної заготовки (даді металопрокату), що використовується як напівфабрикати при виготовленні деталей та вузлів в конструкціях АЕС.

1.2. ДТІ здійснює свою діяльність у галузі виробництва металопрокату для атомного енергомашинобудування у відповідності із законодавством України, постановами та дорученнями Мінпрому та Держкоматому, а також нормативними документами, що відносяться до її компетентності.

1.3. ДТІ здійснює свою діяльність на підприємствах металургійної галузі у відповідності з правилами, нормами і вимогами, що пред'являються Адміністрацією ядерного регулювання (АЯР) Мінекобезпеки України до металопрокату, котрий є напівфабрикатом при виготовленні виробів та вузлів у конструкціях АЕС.

1.4. Свої функції ДТІ виконує у безпосередньому зв'язку з Мінпромом та Держкоматомом України.

1.5. Адміністративно ДТІ піпорядкований Міністерству промисловості.

2. Основні завдання спеціалізованої галузевої матеріалознавчої організації:

2.1. Розробка на підставі нормованих показників виданих організацією-споживачем, вимог до якості напівфабрикатів та готової продукції, виготовленої із цих напівфабрикатів.

2.2. Організація та проведення наукових досліджень по забезпеченню вимог споживачів до готової продукції.

2.3. Розробка та узгодження з АЯР Мінекобезпеки галузевої нормативної документації на поставку металопрокату, що використовується в атомному енергомашинобудуванні.

2.4. Технічна експертиза діючої нормативної документації на виробництво (технологічні інструкції) та поставку (технічні умови) металопрокату з метою актуалізації вимог та оперативного внесення змін в НД в установленому порядку.

2.5. Збір та аналіз вимог експлуатуючих організацій до якості металопрокату, виробляемого підприємствами Мінпрому.

2.6. Науково-методичне керівництво з матеріалознавчих питань при виконанні поточного та позачергового контролю якості металопрокату, що використовується в атомному енергомашинобудуванні, та виробляемого металургійними підприємствами.

2.7. Організація спільно з іншими інститутами та центрами розробки та атестації нових металевих матеріалів та напівфабрикатів із них.

2.8. Узагальнення інформації щодо експлуатаційних якостей напівфабрикатів та проведення семінарів, колоквиумів, шкіл по вивченню світового та вітчизняного досвіду у частці виробництва відповідного виду продукції.

2.9. Створення банку даних з якості металопрокату, випускаемого підприємствами Мінпрому для атомної енергетики.

3. Функції спеціалізованої галузевої матеріалознавчої організації.

Спеціалізована галузева матеріалознавча організація:

3.1. Розробляє проекти програм проведення науково-дослідних робіт по освоєнню нових видів продукції для атомної енергетики по спеціалізації.

3.2. Надає Держкоматому інформацію про найновіші дослідження у галузі технології виробництва підконтрольної АЯР Мінекобезпеки продукції з метою впровадження їх при виробництві металопрокату.

3.3. Приймає участь у кваліфікаційній комісії АЯР Мінекобезпеки по перевірці знань інженерно-технічних робітників та працівників на підприємстві, що виробляє металопрокат для атомної енергетики у відповідності з Правилами та нормами, діючими у атомній енергетиці.

3.4. Розробляє технічні вимоги до напівфабрикатів, та готової продукції, випускаємої металургійними підприємствами.

3.5. Забезпечує контроль за виконанням підприємством-виготівником технічних вимог.

3.6. Організує роботу семінарів, шкіл, колоквиумів по вицненню досягнень світового та вітчизняного досвіду у галузі виробництва продукції по спеціалізації.

3.7. Подає у Міністерства та відомства пропозиції про проведення заходів щодо покращання якості випускаемого металопрокату.

4. Умови діяльності та відповідальність.

4.1. ДТІ користується у своїй діяльності керівною та нормативною (КНД,НД) документацією, діючою у металургійній галузі та Держатомнагляду України.

4.2. ДТІ несе відповідальність за актуалізацію вимог, що пред'являються до металопрокату та відповідність вимог вітчизняної НД вимогам аналогічних міжнародних стандартів.

4.3. Директор ДТІ несе персональну відповідальність за виконання доручених ДТІ завдань та зобов'язань згідно за цим Положенням.

4.4. ДТІ виконує свої функції згідно з цим Положенням за рахунок бюджету та замовника (господарських договорів).

Директор ДТІ

Зав. відділенням

Розроблено:

В.В.Сергєєв